

**T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI**

**ULUSLARARASI
DOĞRUDAN YATIRIM VERİLERİ
BÜLTENİ**

**Kasım 2010
YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

İÇİNDEKİLER

	Sayfa no
Tablolar Listesi	ii
1) Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişi	1
<i>-2010 Yılı Eylül Ayı Gelişmeleri</i>	1
<i>-2010 Yılı Ocak-Eylül Dönemi Gelişmeleri</i>	3
2) Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayısı	5
<i>-2010 Yılı Eylül Ayı Gelişmeleri</i>	5
<i>-2010 Yılı Ocak-Eylül Dönemi Gelişmeleri</i>	5
<i>-Türkiye'deki Uluslararası Sermayeli Şirketler</i>	7
3) Yatırım Projeleri	11
4) Ek Tablolar	12

TABLolar

	Sayfa no
Tablo-1: Uluslararası Doğrudan Yatırım Giriş Bileşenleri-2010 Aylık	1
Tablo-2: Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı -2010 Aylık	2
Tablo-3: Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı -2010 Aylık	2
Tablo-4: Uluslararası Doğrudan Yatırım Giriş Bileşenleri- (2009-2010 Eylül)	3
Tablo-5: Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı - (2009-2010 Eylül)	4
Tablo-6: Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı -(2009-2010 Eylül)	4
Tablo-7: Kuruluş Türlerine Göre Uluslararası Sermayeli Şirketler – (2009-2010 Aylık)	5
Tablo-8: Kuruluş Türlerine Göre Uluslararası Sermayeli Şirketler – (2009-2010 Eylül)	5
Tablo-9: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sermaye Büyüklüğü Açısından Sektörlere Göre Dağılımı - (2009-2010 Eylül)	6
Tablo-10: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sermaye Büyüklüğü Açısından Ülkelere Göre Dağılımı - (2009-2010 Eylül)	7
Tablo-11: Yıllar İtibariyle Kuruluş Türlerine Göre Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayısı	7
Tablo-12: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı - (2009-2010 Eylül)	8
Tablo-13: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayılarının Ülkelere Göre Dağılımı - (2009-2010 Eylül)	9
Tablo-14: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayılarının İllere Göre Dağılımı	10
Tablo-15: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Faaliyette Buldukları İllerin Sektörlere Göre Dağılımı (1954-2010 Eylül)	10
Tablo-16: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Yatırımlarına Verilen Teşvik Belgeleri – (2010 Aylık)	11
Tablo-ek1: Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişleri (Fiili Girişler)	13
Tablo-ek2: Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı	14
Tablo-ek3: Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı	15
Tablo-ek4: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Kuruluş Türleri Açısından Sektörlere Göre Dağılımı - (2009 – 2010 Eylül)	16
Tablo-ek5: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı	17
Tablo-ek6: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayısının Ülkelere Göre Dağılımı	18
Tablo-ek7: Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Yatırımlarına Verilen Teşvik Belgeleri -(2005 -2010 Eylül)	19

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM VERİLERİ BÜLTENİ

1) Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişi¹

2010 Yılı Eylül Ayı Gelişmeleri

2010 yılı Eylül ayında 279 milyon ABD Doları düzeyinde uluslararası doğrudan yatırım girişi (fiili giriş/net) gerçekleşmiştir. (Tablo-1)

Tablo 1- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişi Bileşenleri – 2010Aylık

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül
Uluslararası Doğrudan Yatırımlar Toplam (Net)	455	454	522	756	467	590	1.004	675	279
Uluslararası Doğrudan Sermaye	305	302	318	492	159	246	873	507	151
<i>Sermaye (Net)</i>	284	329	315	455	151	270	856	377	227
<i>Giriş</i>	285	330	316	457	155	271	856	378	236
<i>Çıkış</i>	-1	-1	-1	-2	-4	-1	0	-1	-9
<i>Diğer Sermaye*</i>	21	-27	3	37	8	-24	17	130	-76
Gayrimenkul (Net)	150	152	204	264	308	344	131	168	128

* Uluslararası Sermayeli Firmaların Yabancı Ortaklarından Aldıkları Kredi Geçici Veriler Kaynak : T.C.Merkez Bankası

¹ Uluslararası doğrudan yatırım girişi, 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu'na göre Türkiye'de faaliyette bulunan şirketlerin yurtdışından yaptıkları, TCMB ödemeler dengesi istatistiklerinde sermaye ve diğer sermaye olarak sınıflandırılan kalemlere ilişkin transferlerin net tutarı ile yabancıların gayrimenkul edinimlerine istinaden transfer edilen tutarı içermektedir.

Uluslararası yatırımcıların Türkiye'deki yeni veya mevcut şirketleri ile iştirak ettikleri yerli sermayeli şirketlerdeki ortaklık paylarına ilişkin transferleri içeren sermaye girişi, 2010 Eylül ayında 236 milyon ABD Doları düzeyinde gerçekleşmiştir. Sermaye girişinin; 51 milyon doları imalat sanayinden gelmiştir (Tablo-2).

Tablo 2- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı (2010 Aylık)

Sektörler	(Milyon \$)									
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	
Tarım, Avcılık ve Ormanlık	1	0	7	3	4	1	1	1	1	
Balıkçılık	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Madencilik ve Taşocakçılığı	55	2	1	18	2	3	3	2	15	
İmalat Sanayii	7	145	82	22	26	27	69	62	51	
Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı	1	3	2	7	13	3	0	47	35	
Tekstil Ürünleri İmalatı	1	3	5	2	2	2	26	2	6	
Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	1	11	12	1	3	0	25	0	1	
B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı	0	0	4	0	1	0	1	0	0	
Elektrikli Optik Aletler İmalatı	0	4	0	0	3	5	0	0	0	
Motorlu Kara Taşıtı, Römork ve Yarı-Römork İmalatı	1	0	5	1	0	10	1	6	4	
Diğer İmalat	3	124	54	11	4	7	16	7	5	
Elektrik, Gaz ve Su	42	43	43	335	43	66	76	61	35	
İnşaat	41	61	68	17	12	6	91	8	6	
Toptan ve Perakende Ticaret	27	27	22	10	16	57	19	83	10	
Otel ve Lokantalar	0	0	1	1	0	7	6	35	6	
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	4	7	49	5	1	4	27	8	18	
Mali Araç Kuruluşların Faaliyetleri	59	37	24	25	39	66	537	34	46	
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	32	6	9	12	10	8	8	16	44	
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	1	0	0	1	0	0	2	50	1	
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	16	2	10	8	2	26	17	18	3	
Toplam	285	330	316	457	155	271	856	378	236	

Geçici Veriler, Kaynak: T.C. Merkez Bankası

236 milyon dolar olan nakit sermaye girişinin; 162 milyon dolarlık bölümü AB ülkeleri kaynaklıdır (Tablo-3).

Tablo 3- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı -2010 Aylık

Ülke	(Milyon \$)									
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	
AB Ülkeleri	188	276	266	414	106	186	610	275	162	
Almanya	7	13	19	17	14	45	67	105	9	
Fransa	17	135	49	19	15	1	28	0	9	
Hollanda	81	25	25	20	24	48	40	69	24	
İngiltere	8	36	69	6	13	2	27	7	14	
İtalya	5	3	3	4	4	7	6	3	3	
Diğer AB Ülkeleri	70	64	101	348	36	83	442	91	103	
Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	3	12	8	21	4	1	1	7	20	
Afrika Ülkeleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
A.B.D.	5	21	8	7	17	66	76	20	10	
Kanada	54	0	0	0	0	0	0	0	1	
Orta -Güney Amerika ve Karayipler	0	0	0	0	0	3	0	0	2	
Asya	35	21	34	15	28	15	169	76	41	
Yakın ve Orta Doğu Ülkeleri	35	14	24	14	20	14	166	73	13	
Körfüz Ülkeleri	33	8	14	12	19	10	164	60	11	
Diğer Yakın ve Ortadoğu Ülkeleri	1	2	4	1	0	3	1	0	1	
Diğer Asya Ülkeleri	0	7	10	1	8	1	3	3	28	
Diğer Ülkeler	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
Toplam	285	330	316	457	155	271	856	378	236	

Geçici Veriler, Kaynak: T.C. Merkez Bankası

2010 yılı Ocak-Eylül Dönemi Gelişmeleri

2010 yılı Ocak-Eylül döneminde net doğrudan uluslararası yatırım girişi (fiili giriş), 5.202 milyon ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir. (Tablo4).

Uluslararası doğrudan yatırım girişleri kaleminde yer alan sermaye girişi 2010 yılının ilk dokuz ayında toplam 3.284 milyon ABD dolarına ulaşmıştır (Tablo-4).

Tablo 4 : Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişi Bileşenleri - (2009 -2010/Eylül)

	Ocak-Eylül		%Değişim
	2009	2010	
Uluslararası Doğrudan Yatırımlar (Net)	6.577	5.202	-20,9
Uluslararası Doğrudan Sermaye	5.344	3.353	-37,3
Sermaye (Net)	4.861	3.264	-32,9
<i>Giriş</i>	4.920	3.284	-33,3
<i>Çıkış</i>	-59	-20	--
Diğer Sermaye*	483	89	-81,6
Gayrimenkul (Net)	1.233	1.849	50,0

* Uluslararası Sermayeli Firmaların Yabancı Ortaklarından Aldıkları Kredi Geçici Veriler, Kaynak : T.C.Merkez Bankası

2010 yılı Ocak-Eylül döneminde 3.284 milyon ABD Doları olan uluslararası doğrudan yatırım girişinin 867 milyon doları mali aracı kuruluşların faaliyetlerinden kaynaklanmıştır (Tablo 5).

Tablo 5- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı (2009-2010/Eylül)
(Milyon \$)

Sektörler	Ocak-Eylül	
	2009	2010
Tarım, Avcılık ve Ormancılık	28	19
Balıkçılık	1	0
Madencilik ve Taşocakçılığı	79	101
İmalat Sanayii	1.306	491
Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı	135	111
Tekstil Ürünleri İmalatı	52	49
Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	333	54
B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı	212	6
Elektrikli Optik Aletler İmalatı	52	12
Motorlu Kara Taşıtı , Römork ve Yarı-Römork İmalatı	223	28
Diğer İmalat	299	231
Elektrik, Gaz ve Su	1.839	744
İnşaat	140	310
Toptan ve Perakende Ticaret,	267	271
Oteller ve Lokantalar	20	56
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	243	123
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	514	867
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	441	145
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	8	55
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	34	102
Toplam	4.920	3.284

Geçici Veriler, Kaynak : T.C.Merkez Bankası

2010 yılı Ocak-Eylül döneminde nakit sermaye girişinin %75,6'sı AB ülkeleri kaynaklıdır (Tablo 6).

Tablo 6- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı -(2009-2010/Eylül)
(Milyon \$)

Ülkeler	Ocak-Eylül	
	2009	2010
AB Ülkeleri	3.899	2.483
Almanya	353	296
Fransa	601	273
Hollanda	583	356
İngiltere	267	182
İtalya	256	38
Diğer AB Ülkeleri	1.839	1.338
Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	262	77
Afrika Ülkeleri	0	0
A.B.D.	182	230
Kanada	51	55
Orta -Güney Amerika ve Karayipler	10	5
Asya	504	434
Yakın ve Orta Doğu Ülkeleri	240	373
Körfez Ülkeleri	110	331
Diğer Yakın ve Ortadoğu Ülkeleri	68	13
Diğer Asya Ülkeleri	264	61
Diğer Ülkeler	12	0
Toplam	4.920	3.284

Geçici Veriler, Kaynak : T.C. Merkez Bankası

2) Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayısı

2010 Yılı Eylül Ayı Gelişmeleri

2010 yılı Eylül ayında 139 adet uluslararası sermayeli şirket kurulmuş olup, 23 adet yerli sermayeli şirkete de uluslararası sermaye iştiraki gerçekleşmiştir (Tablo 7).

Tablo 7- Kuruluş Türlerine Göre Uluslararası Sermayeli Şirketler - (2009-2010 Aylık)

	2009				2010(Ocak-Eylül)				(Şirket Sayısı)
	Yeni	İştirak	Şube	Toplam	Yeni	İştirak	Şube	Toplam	% Değişim
Ocak	178	44	8	230	203	46	5	254	10,4
Şubat	171	45	3	219	198	46	7	251	14,6
Mart	187	57	2	246	249	42	9	300	22,0
Nisan	164	44	2	210	221	42	6	269	28,1
Mayıs	177	47	7	231	252	48	5	305	32,0
Haziran	230	55	9	294	214	52	5	271	-7,8
Temmuz	205	44	6	255	186	36	4	226	-11,4
Ağustos	208	48	4	260	159	49	9	217	-16,5
Eylül	179	43	4	226	135	23	4	162	-28,3
Ekim	207	49	1	257	--	--	--	--	--
Kasım	219	45	10	274	--	--	--	--	--
Aralık	213	64	8	285	--	--	--	--	--
Toplam	2.338	585	64	2.987	1.817	384	54	2.255	--

Geçici Veriler, Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

2010 yılı Ocak-Eylül Dönemi Gelişmeleri

2010 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 1.871 adet uluslararası sermayeli şirket ve şube kurulmuş olup, 384 adet yerli sermayeli şirkete de uluslararası sermaye iştiraki gerçekleşmiştir (Tablo 8).

Tablo 8- Kuruluş Türlerine Göre Uluslararası Sermayeli Şirketler - (2009 - 2010/Eylül)

	Ocak-Eylül		% Değişim
	2009	2010	
Yeni	1.699	1.817	6,9
İştirak	427	384	-10,1
Şube	45	54	20,0
Toplam	2.171	2.255	3,9

Geçici Veriler, Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

2010 yılı Ocak-Eylül döneminde; 2.255 adet uluslararası sermayeli şirketin, başta toptan ve perakende ticaret sektörü olmak üzere, gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri ile imalat sanayi sektörlerinde faaliyette buldukları görülmektedir (Tablo 9). İmalat sanayiinde faaliyette bulunan uluslararası sermayeli şirketlerde gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı birinci sırada yer alırken, bunu kimyasal madde ve ürünleri imalatı ile makine ve teçhizat imalatı izlemektedir.

2010 yılı Ocak-Eylül döneminde kayıtlı sermayesi 500.000 doların üzerinde olan 189 adet uluslararası sermayeli şirket, şube kuruluşu ile yabancı ortak iştirak gerçekleştirmiştir. Bu şirketlerin 43 adedi imalat sanayiinde, 35 adedi toptan ve perakende ticaret sektöründe, 22 adedi inşaat sektöründe faaliyette bulunmaktadır (Tablo 9).

Tablo 9- Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sermaye Büyüklüğü Açısından Sektörlere Göre Dağılımı- (2009-2010/Eylül)

(Şirket Sayısı)

Sektörler	2009					2010 (Ocak-Eylül)				
	<50.000\$	50.000\$ - 200.000\$	200.000\$ - 500.000\$	>500.000\$	Toplam	<50.000\$	50.000\$ - 200.000\$	200.000\$ - 500.000\$	>500.000\$	Toplam
Tarım, Avcılık,Ormanlık ve Balıkçılık	30	21	3	6	60	20	9	7	4	40
Madencilik ve Taşocakçılığı	33	26	8	4	71	23	18	2	7	50
İmalat Sanayii	174	129	40	41	384	130	101	29	43	303
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	24	15	3	7	49	22	21	0	8	51
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	6	6	1	5	18	6	7	2	2	17
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	19	13	3	4	39	13	13	6	10	42
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	9	7	4	4	24	9	6	2	3	20
<i>Motorlu Kara Taşıtı , Römork, Yarı-Römork İm.</i>	9	5	3	1	18	1	0	0	1	2
<i>Diğer İmalat</i>	107	83	26	20	236	79	54	19	19	171
Elektrik, Gaz ve Su	76	29	4	23	132	31	20	5	21	77
İnşaat	124	125	23	30	302	96	79	20	22	217
Toptan ve Perakende Ticaret,	473	323	82	55	933	362	261	50	35	708
Oteller ve Lokantalar	82	60	15	17	174	64	35	8	5	112
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	139	92	21	16	268	129	81	17	16	243
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	9	2	3	4	18	2	2	0	1	5
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	292	130	18	36	476	235	90	22	21	368
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faa.	110	42	7	10	169	76	32	10	14	132
Toplam	1.542	979	224	242	2.987	1.168	728	170	189	2.255

Geçici Veriler, Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

2010 yılı Ocak-Eylül döneminde kurulan 2.255 adet uluslararası sermayeli şirketin, 939 adedi AB ülkeleri, 573 adedi Yakın ve Ortadoğu ülkeleri, 355 adedi ise diğer Avrupa ülkeleri ortaklı şirketlerdir (Tablo-10).

Tablo 10- Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sermaye Büyüklüğü Açısından Ülkelere Göre Dağılımı - (2009 - 2010/Eylül)
(Şirket Sayısı)

Ülkeler	2009					2010 (Ocak-Eylül)				
	<50.000\$	50.000\$ - 200.000\$	200.000\$ - 500.000\$	>500.000\$	Toplam	<50.000\$	50.000\$ - 200.000\$	200.000\$ - 500.000\$	>500.000\$	Toplam
AB Ülkeleri (27)	792	424	82	125	1.423	509	266	66	98	939
Almanya	283	161	32	37	513	178	94	21	26	319
Hollanda	81	36	10	19	146	53	31	11	18	113
İngiltere	115	60	12	18	205	61	38	7	12	118
Diğer AB Ülkeleri	313	167	28	51	559	217	103	27	42	389
Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	215	143	41	32	431	188	116	28	23	355
Kuzey Afrika Ülkeleri	16	16	5	2	39	25	23	3	1	52
Diğer Afrika Ülkeleri	14	13	0	0	27	14	6	1	0	21
Kuzey Amerika	93	31	14	10	148	62	22	5	16	105
A.B.D.	79	22	8	7	116	53	13	3	14	83
Kanada	14	9	6	3	32	9	9	2	2	22
Orta ve Güney Amerika, Karayipler	10	5	0	2	17	6	2	2	0	10
Yakın ve Orta Doğu Ülkeleri	281	258	52	48	639	262	225	52	34	573
Azerbaycan	66	65	23	14	168	55	41	11	3	110
Irak	39	48	9	10	106	19	37	5	5	66
İran	80	78	8	7	173	109	93	21	12	235
Diğer	96	67	12	17	192	79	54	15	14	162
Diğer Asya	104	83	29	23	239	90	66	11	14	181
Diğer Ülkeler	17	6	1	0	24	12	2	2	3	19
Toplam	1.542	979	224	242	2.987	1.168	728	170	189	2.255

Geçici Veriler, Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

Türkiye'deki Uluslararası Sermayeli Şirketler

2010 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla 21.092 adet uluslararası sermayeli şirket ve şube kurulmuş olup, 4.835 adet yerli sermayeli şirkete de uluslararası sermaye iştiraki gerçekleşmiştir. Toplamda 25.927 adet uluslararası sermayeli şirket ülkemizde faaliyette bulunmaktadır (Tablo 11).

Tablo 11- Yıllar İtibarıyla Kuruluş Türlerine Göre Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayısı
(Şirket Sayısı)

Yıl	Yeni	İştirak	Şube	Toplam
1954-2004 (Birikimli)	6.408	1491	293	8.192
2005	2.040	459	52	2.551
2006	2.387	625	63	3.075
2007	2.823	644	63	3.530
2008	2.623	647	67	3.337
2009	2.338	585	64	2.987
2010/Eylül	1.817	384	54	2.255
Genel Toplam	20.436	4.835	656	25.927

Geçici Veriler, Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

25.927 adet uluslararası sermayeli şirketin, başta toptan ve perakende ticaret olmak üzere, imalat sanayi, gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri sektörlerinde faaliyette buldukları görülmektedir. İmalat sanayiinde faaliyette bulunan uluslararası sermayeli şirketlerde kimyasal madde ve ürünleri imalatı ile gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı birinci sırada yer alırken, bunu tekstil ürünleri imalatı izlemektedir (Tablo 12).

Tablo 12- Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı - (2009 - 2010/Eylül)
(Şirket Sayısı)

Sektörler	Ocak-Eylül		(1954-2010/Eylül)
	2009	2010	Genel Toplam
Tarım, Avcılık,Ormancılık ve Balıkçılık	43	40	409
Madencilik ve Taşocakçılığı	53	50	530
İmalat Sanayii	288	303	4.433
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	37	51	495
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	7	17	463
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	30	42	495
<i>B. Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	23	20	362
<i>Motorlu Kara Taşıtı , Römork, Yarı-Römork İm.</i>	17	2	243
<i>Diğer İmalat</i>	174	171	2.375
Elektrik, Gaz ve Su	91	77	541
İnşaat	216	217	2.422
Toptan ve Perakende Ticaret,	665	708	7.748
Oteller ve Lokantalar	140	112	1.779
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	196	243	2.266
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	15	5	300
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	351	368	4.152
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	113	132	1.347
Toplam	2.171	2.255	25.927

Geçici Veriler, Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

25.927 adet uluslararası sermayeli firmanın ülke gruplarına göre dağılımına bakıldığında ise AB ülkeleri ortaklı girişim sayısının 13.780 adet ile birinci sırada yer aldığı görülmektedir. AB ülkeleri ortaklı uluslararası sermayeli şirketlerin içinde Almanya 4.380 adet firma ile birinci sırayı alırken, onu İngiltere (2.296 adet) ve Hollanda (1.883 adet) izlemektedir (Tablo 13).

Tablo 13- Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayısının Ülkelere Göre Dağılımı (2009-2010/Eylül)

(Şirket Sayısı)

Ülkeler	Ocak-Eylül		(1954-2010/Eylül)
	2009	2010	Genel Toplam
AB Ülkeleri (27)	1.025	939	13.780
Almanya	377	319	4.380
Hollanda	103	113	1.883
İngiltere	151	118	2.296
Diğer AB Ülkeleri	394	389	5.221
Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	316	355	3.433
Afrika Ülkeleri	53	73	477
Kuzey Amerika	112	105	1.287
A.B.D.	85	83	1.104
Kanada	27	22	183
Orta ve Güney Amerika, Karayipler	10	10	138
Yakın ve Orta Doğu Ülkeleri	467	573	4.696
Azerbeycan	121	110	840
Irak	80	66	740
İran	114	235	1.413
Diğer	152	162	1.703
Diğer Asya	171	181	1.816
Çin Halk Cum.	25	32	405
Güney Kore Cum.	17	9	169
Diğer	129	140	1.242
Diğer Ülkeler	17	19	300
Toplam	2.171	2.255	25.927

Geçici Veriler, Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

25.927 adet uluslararası sermayeli firmanın illere göre dağılımına bakıldığında; İstanbul ilinin 13.842 adet ile birinci sırada yer aldığı görülmektedir. İstanbul ilini Antalya (3.143 adet), Ankara (1.681 adet) ve İzmir (1.500 adet) illeri takip etmektedir (Tablo 14).

Tablo 14- Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Sayılarının İllere Göre Dağılımı (İlk 10 İl)

İl	Şirket Sayısı (1954-2010/Eylül)
İSTANBUL	13.842
ANTALYA	3.143
ANKARA	1.681
İZMİR	1.500
MUĞLA	1.367
BURSA	497
AYDIN	443
MERSİN	424
KOCAELİ	301
ADANA	194
Diğer İller	2.535
Toplam	25.927

Geçici Veriler, Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

İstanbul ilinde faaliyette bulunan 13.842 adet uluslararası sermayeli firmanın başta toptan ve perakende ticaret (4.880 adet) olmak üzere, imalat sanayi (2.480 adet), gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri (2.082 adet) sektörlerinde faaliyette buldukları görülmektedir (Tablo 15).

Tablo 15- Uluslararası Sermayeli Şirketlerin Faaliyette Buldukları İllerin Sektörlere Göre Dağılımı (1954-2010/Eylül)

Sektörler	(Şirket Sayısı)				
	İstanbul	Antalya	Ankara	İzmir	Muğla
Tarım, Avcılık, Ormanlık ve Balıkçılık	104	77	23	54	17
Madencilik ve Taşocakçılığı	190	22	104	53	9
İmalat Sanayii	2.480	192	238	378	52
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	229	27	17	71	5
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	291	6	9	25	5
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	318	17	15	36	1
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	208	3	32	33	1
<i>Motorlu Kara Taşıtı, Römork, Yarı-Römork İm.</i>	93	--	10	16	--
<i>Diğer İmalat</i>	1.341	139	155	197	40
Elektrik, Gaz ve Su	300	23	116	30	1
İnşaat	849	604	198	109	199
Toptan ve Perakende Ticaret,	4.880	447	465	466	106
Oteller ve Lokantalar	576	563	72	72	281
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	1.324	319	74	97	172
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	252	8	8	8	7
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	2.082	741	264	166	483
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	805	147	119	67	40
Toplam	13.842	3.143	1.681	1.500	1.367

Geçici Veriler, Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

3) Yatırım Projeleri²

2010 Eylül ayında Hazine Müsteşarlığı tarafından yatırım teşvik belgesi düzenlenen 12 adet proje kapsamında yaklaşık 294,7 milyon ABD doları tutarında yatırım yapılması öngörülmüştür. Böylece 2010 yılının ilk dokuz aylık döneminde belgelendirilen yatırım projesi sayısı 140 adede, belge kapsamındaki yatırımların tutarı ise 3,1 milyar ABD dolarına ulaşmıştır (Tablo 16). Söz konusu yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam yatırım tutarının (3,1 milyar ABD Doları) %32'si uluslararası ortaklar tarafından karşılanacaktır.

Tablo 16- Uluslararası Sermayeli Firmaların Yatırımlarına Verilen Teşvik Belgeleri -2010 Aylık

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül
Belge Adedi	16	16	13	21	11	20	20	11	12
Toplam Yatırım Tutarı* (Milyon \$)	158,1	538,7	110,4	251,1	947,1	353,0	107,0	306,4	294,7
Toplam Yatırım Tutarı* (Milyon TL)	237,0	811,2	168,0	376,2	1.448,0	558,0	165,5	459,7	405,6
Yabancı Ortak Payı	6,4	0,2	44,4	18,3	0,9	45,8	67,5	64,3	76,9

* Yabancı sermayeli firmalara düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin öngörü değerleridir.
Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

140 adet Yatırım Teşvik Belgesinin 103 adedi imalat, 26 adedi hizmetler, 5 adedi madencilik ve taşocakçılığı, 6 adedi ise tarım ve ormancılık sektörlerinde düzenlenmiştir.

² Uluslararası yatırımcıların, yatırım teşvik mevzuatı kapsamında belgelendirilen Türkiye'deki yatırım projeleri

EK TABLOLAR

Tablo ek 1- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişleri (Fili Girişler)

(Milyon \$)

	2005	2006	2007	2008	2009	Ocak-Eylül	
						2009	2010
Uluslararası Doğrudan Yatırımlar Toplam (Net)	10.031	20.185	22.047	18.269	8.403	6.577	5.202
Uluslararası Doğrudan Sermaye	8.190	17.263	19.121	15.332	6.621	5.344	3.353
<i>Sermaye (Net)</i>	8.134	16.982	18.394	14.698	6.316	4.861	3.264
<i>Giriş</i>	8.535	17.639	19.137	14.733	6.398	4.920	3.284
<i>Çıkış</i>	-401	-657	-743	-35	-82	-59	-20
<i>Diğer Sermaye*</i>	56	281	727	634	305	483	89
Gayrimenkul (Net)	1.841	2.922	2.926	2.937	1.782	1.233	1.849

* Uluslararası Sermayeli Firmaların Yabancı Ortaklarından Aldıkları Kredi Geçici Veriler, Kaynak : T.C.Merkez Bankası

Tablo ek 2- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

(Milyon \$)

Sektörler	2005	2006	2007	2008	2009	Ocak-Eylül	
						2009	2010
Tarım, Avcılık ve Ormancılık	5	5	6	23	48	28	19
Balıkçılık	2	1	3	18	1	1	0
Madencilik ve Taşocakçılığı	40	122	337	152	210	79	101
İmalat Sanayii	785	1.866	4.211	3.931	1.565	1.306	491
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	68	608	766	1.252	196	135	111
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	180	26	232	189	77	52	49
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	174	601	1.109	200	337	333	54
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	13	54	48	226	220	212	6
<i>Elektrikli Optik Aletler İmalatı</i>	13	53	117	236	58	52	12
<i>Motorlu Kara Taşıtı , Römork ve Yarı-Römork İmalatı</i>	106	63	70	77	225	223	28
<i>Diğer İmalat</i>	231	461	1.869	1.751	452	299	231
Elektrik, Gaz ve Su	4	112	568	1.068	2.124	1.839	744
İnşaat	80	222	285	331	239	140	310
Toptan ve Perakende Ticaret,	68	1.166	165	2.084	389	267	271
Oteller ve Lokantalar	42	23	33	24	54	20	56
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	3.285	6.696	1.117	170	391	243	123
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	4.018	6.957	11.662	6.069	666	514	867
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	29	99	560	656	557	441	145
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	74	265	177	149	106	8	55
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	103	105	13	58	48	34	102
Toplam	8.535	17.639	19.137	14.733	6.398	4.920	3.284

Geçici Veriler, Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Tablo ek 3- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı

(Milyon \$)

Ülke	2005	2006	2007	2008	2009	Ocak-Eylül	
						2009	2010
AB Ülkeleri	5.006	14.489	12.601	11.051	5.077	3.899	2.483
Almanya	391	357	954	1.211	496	353	296
Fransa	2.107	439	367	679	616	601	273
Hollanda	383	5.069	5.442	1.343	870	583	356
İngiltere	166	628	703	1.336	350	267	182
İtalya	692	189	74	249	314	256	38
Diğer AB Ülkeleri	1.267	7.807	5.061	6.233	2.431	1.839	1.338
Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	1.646	85	373	291	306	262	77
Afrika Ülkeleri	3	21	5	82	2	0	0
A.B.D.	88	848	4.212	863	260	182	230
Kanada	26	121	11	23	52	51	55
Orta -Güney Amerika ve Karayipler	8	33	494	60	19	10	5
Asya	1.756	1.927	1.405	2.361	670	504	434
Yakın ve Orta Doğu Ülkeleri	1.678	1.910	608	2.199	358	240	373
Körfez Ülkeleri	1.675	1.783	311	1.978	206	110	331
Diğer Yakın ve Ortadoğu Ülkeleri	2	3	196	96	78	68	13
Diğer Asya Ülkeleri	78	17	797	162	312	264	61
Diğer Ülkeler	2	115	36	2	12	12	0
Toplam	8.535	17.639	19.137	14.733	6.398	4.920	3.284

Geçici Veriler, Kaynak : T.C. Merkez Bankası

Tablo ek 4- Uluslararası Sermayeli Firmaların Kuruluş Türleri Açısından Sektörlere Göre Dağılımı - (2009 - 2010/Eylül)

(Şirket Sayısı)

Sektörler	2009				2010 (Ocak-Eylül)			
	Yeni	İştirak	Şube	Toplam	Yeni	İştirak	Şube	Toplam
Tarım, Avcılık, Ormancılık ve Balıkçılık	47	13	0	60	34	6	0	40
Madencilik ve Taşocakçılığı	59	10	2	71	42	6	2	50
İmalat Sanayii	288	86	10	384	246	48	9	303
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	36	13	1	50	40	9	2	51
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	13	5	0	18	15	1	1	17
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	27	12	0	39	32	10	0	42
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	18	6	0	24	19	1	0	20
<i>Motorlu Kara Taşıtı , Römork ve Yarı-Römork İm.</i>	16	1	1	18	1	1	0	2
<i>Diğer İmalat</i>	178	49	8	235	139	26	6	171
Elektrik, Gaz ve Su	97	32	3	132	54	22	1	77
İnşaat	230	67	5	302	173	36	8	217
Toptan ve Perakende Ticaret,	757	154	22	933	586	108	14	708
Oteller ve Lokantalar	124	48	2	174	95	17	0	112
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	209	49	10	268	175	60	8	243
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	13	5	0	18	5	0	0	5
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	388	80	8	476	298	58	12	368
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	126	41	2	169	109	23	0	132
Toplam	2.338	585	64	2.987	1.817	384	54	2.255

Geçici Veriler, Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Tablo ek 5- Uluslararası Sermayeli Firmaların Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı

(Şirket Sayısı)

Sektörler	1954-2004	2005	2006	2007	2008	2009	Ocak-Eylül		1954-2010
	(Birikimli)						2009	2010	/Eylül Toplam
Tarım, Avcılık, Ormanlık ve Balıkçılık	131	34	42	49	53	60	43	40	409
Madencilik ve Taşocakçılığı	138	50	48	82	91	71	53	50	530
İmalat Sanayii	1.937	400	441	497	471	384	288	303	4.433
<i>Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı</i>	233	39	44	38	40	50	37	51	495
<i>Tekstil Ürünleri İmalatı</i>	242	66	50	49	21	18	7	17	463
<i>Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı</i>	232	37	39	58	48	39	30	42	495
<i>B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı</i>	145	27	54	46	46	24	23	20	362
<i>Motorlu Kara Taşıtı , Römork ve Yarı-Römork İmalatı</i>	141	21	17	23	21	18	17	2	243
<i>Diğer İmalat</i>	944	210	237	283	295	235	174	171	2.375
Elektrik, Gaz ve Su	89	9	42	75	117	132	91	77	541
İnşaat	338	312	404	477	372	302	216	217	2.422
Toptan ve Perakende Ticaret,	3.048	708	752	808	791	933	665	708	7.748
Oteller ve Lokantalar	710	162	194	207	220	174	140	112	1.779
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama Hizmetleri	691	222	266	284	292	268	196	243	2.266
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	121	19	48	43	46	18	15	5	300
Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	658	487	660	828	675	476	351	368	4.152
Diğer Toplumsal, Sosyal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	331	148	178	180	209	169	113	132	1.347
Toplam	8.192	2.551	3.075	3.530	3.337	2.987	2.171	2.255	25.927

Geçici Veriler, Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Tablo ek 6- Uluslararası Sermayeli Firmaların Sayısının Ülkelere Göre Dağılımı

(Şirket Sayısı)

Ülkeler	1954-2004	2005	2006	2007	2008	2009	Ocak-Eylül		1954-2010
	(Birikimli)						2009	2010	/Eylül
									Toplam
AB Ülkeleri (27)	4.182	1.513	1.926	2.027	1.770	1.423	1.025	939	13.780
Almanya	1.405	462	540	557	584	513	377	319	4.380
Hollanda	652	189	257	249	277	146	103	113	1.883
İngiltere	536	297	453	436	251	205	151	118	2.296
Diğer AB Ülkeleri	1.589	565	676	785	658	559	394	389	5.221
Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	981	311	356	471	528	431	316	355	3.433
Afrika Ülkeleri	146	52	42	48	50	66	53	73	477
Kuzey Amerika	496	104	132	160	142	148	112	105	1.287
A.B.D.	453	90	111	127	124	116	85	83	1.104
Kanada	43	14	21	33	18	32	27	22	183
Orta ve Güney Amerika, Karayipler	54	14	11	20	12	17	10	10	138
Yakın ve Orta Doğu Ülkeleri	1.657	375	396	492	564	639	467	573	4.696
Azerbaycan	177	54	82	118	131	168	121	110	840
Irak	249	56	70	107	86	106	80	66	740
İran	540	118	104	103	140	173	114	235	1.413
Diğer	691	147	140	164	207	192	152	162	1.703
Diğer Asya	574	159	163	271	229	239	171	181	1.816
Çin Halk Cum.	191	30	24	41	44	43	25	32	405
Güney Kore Cum.	74	16	13	23	13	21	17	9	169
Diğer	309	113	126	207	172	175	129	140	1.242
Diğer Ülkeler	102	23	49	41	42	24	17	19	300
Toplam	8.192	2.551	3.075	3.530	3.337	2.987	2.171	2.255	25.927

Geçici Veriler, Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

Tablo ek 7- Uluslararası Sermayeli Firmaların Yatırımlarına Verilen Teşvik Belgeleri (2005-2010/Eylül)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010 (Ocak-Eylül)
Belge Adedi	199	145	198	211	187	140
Toplam Yatırım Tutarı* (Milyon \$)	3.266,7	1.721,5	3.917,7	5.394,4	10.810,0	3.066,5
Toplam Yatırım Tutarı* (Milyon TL)	4.415,0	2.516,5	5.187,0	7.152,8	16.662,2	4.629,3
Yabancı Ortak Payı	51,7	36,1	49,1	50,2	62,2	32,0

* Yabancı sermayeli firmalara düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin öngörü değerleridir.

Kaynak : Hazine Müsteşarlığı